

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 513/2025-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Molnára (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Slovenskej republiky, zastúpenej Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky**, Pribinova 2, Bratislava, IČO 00 151 866, proti uzneseniam Mestského súdu Košice č. k. 68C/29/2024-145 zo 6. mája 2025 a č. k. 68C/29/2024-161 z 23. júna 2025 a postupu, ktorý predchádzal ich vydaniu, takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 22. augusta 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uzneseniami mestského súdu č. k. 68C/29/2024-145 zo 6. mája 2025 (ďalej len „uznesenie VSÚ“) a č. k. 68C/29/2024-161 z 23. júna 2025 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu. Navrhuje obe uznesenia zrušiť a vec vrátiť mestskému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že mestský súd viedol pod sp. zn. 68C/29/2024 konanie vo veci náhrady škody. Sťažovateľka v tomto konaní vystupovala ako žalovaná. Mestský súd vec prerokoval na pojednávaní 12. marca 2025, ktorého sa zúčastnil poverený zamestnanec sťažovateľky na základe poverenia ministra vnútra Slovenskej republiky, čo vyplýva zo zvukového záznamu z pojednávania, teda predmetná skutočnosť vyplýva priamo zo súdneho spisu. Sťažovateľka má sídlo v Bratislave, pričom poverený zamestnanec vykonáva svoju služobnú činnosť v jej sídle.

3. Na pojednávaní 12. marca 2025 bol vyhlásený rozsudok mestského súdu č. k. 68C/29/2024-135, ktorým súd žalobu vo vzťahu k istine a rastúcemu príslušenstvu zamietol, vo vzťahu ku

kapitalizovanému príslušenstvu konanie zastavil a sťažovateľke priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť 25. apríla 2025.

4. Mestský súd uznesením VSÚ rozhodol, že sťažovateľke náhradu trov konania nepriznáva. V odôvodnení uviedol, že z obsahu spisu zistil, že sťažovateľke v súvislosti s konaním nevznikli žiadne trovy, nebola v konaní zastúpená advokátom, nevznikla jej žiadna poplatková povinnosť, pričom súd neeviduje v spise žiadnu zmienku, resp. dôkaz o tom, že by jej vznikli aj iné trovy konania.

5. Proti uzneseniu VSÚ sťažovateľka podala sťažnosť, ktorej súčasťou bolo aj konkrétne vyčíslenie trov cestovného povereného zamestnanca na pojednávanie 12. marca 2025.

6. Mestský súd napadnutým uznesením sťažnosť sťažovateľky proti uzneseniu VSÚ zamietol. Vo vzťahu k námietke, ktorú sťažovateľka vo svojej sťažnosti vzniesla a týkala sa otázky priznania trov konania spočívajúcich v cestovných náhradách, uviedol, že z obsahu spisu v čase vydania uznesenia VSÚ nevyplývali. Trovy spočívajúce v cestovných náhradách si sťažovateľka vyčíslila až v prílohe samotnej sťažnosti vo výške 418,53 eur.

II.

Argumentácia sťažovateľky

7. Sťažovateľka argumentuje, že mestskému súdu bolo zo súdneho spisu zrejmé, že jej vznikli trovy konania (dokonca sa po pojednávaní 12. marca 2025 aj pýtal, aké trovy si uplatňuje). Zo spisu podľa jej názoru celkom zrejme uvedené trovy vyplývajú.

8. Sťažovateľka namieta, že s prihliadnutím na jej charakter možno dospieť k záveru, že procesy v rámci inštitúcie sťažovateľky si vyžadujú dlhší čas ako u bežných fyzických či právnických osôb, predovšetkým ak sa poverený zamestnanec dostavil na pojednávanie spoločne so šoférom, ktorý má v réžii cestovanie (teda aj vyčíslenie cesty). Bolo podľa nej nespravodlivé, že mestský súd doručil sťažovateľke doložky právoplatnosti 30. apríla 2025 (keď sa predmetná skutočnosť ešte ani nedostala do sféry vplyvu povereného zamestnanca, nakoľko predmetný údaj prezentuje iba dátum doručenia podania do schránky sťažovateľky, pričom je takúto listinu potrebné postúpiť na príslušnú sekciu, následne príslušnému odboru a až následne príslušnému poverenému zamestnancovi). O výške trov konania bolo rozhodnuté 6. mája 2025 (t. j. o 6 dní, pričom 2 dni z toho bol víkend), a teda sťažovateľka ani nemala primeranú lehotu zaslať súdu konkrétne vyčíslenie cestovného.

9. Sťažovateľka uvádza, že mestský súd jej neposkytol primeranú lehotou na predloženie vyčíslenia trov, pričom mu muselo byť zrejmé, že jej trovy konania účasťou na pojednávaní vznikli a sťažovateľka opakovane v písomných podaniach, ako aj v ústnom prednese apelovala, že si žiada ich náhradu. Podľa sťažovateľky je bežnou praxou na súdoch, že konajúci súd vyzve úspešnú stranu na konkrétne vyčíslenie trov konania, ak má za to, že trovy konania jej vzniknúť museli.

10. Sťažovateľka poukazuje aj na výrok uznesenia o trovách konania, ktorý znie: „*Žalovanému náhradu trov konania nepriznáva.*“, ktorý je podľa nej v priamom rozpore s III. výrokom právoplatného rozsudku Mestského súdu Košice č. k. 68C/29/2024-135 z 12. marca 2025, ktorý znie: „*Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.*“

11. Z uvedeného podľa sťažovateľky vyplýva, že napadnuté uznesenie nezodpovedá rozhodovaniu podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), podľa ktorého má rozhodnúť o výške trov konania a nie o ich priznaní. Mestský súd sa k predmetnej námietke síce vyjadril v bode 20 napadnutého uznesenia, avšak toto odôvodnenie nepovažuje za dostatočné. Mestský súd neuviedol, prečo je námietka sťažovateľky, že o výške trov konania nebolo rozhodnuté, nesprávna.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Predmetom ústavnej sťažnosti je tvrdené porušenie základného práva sťažovateľky zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami mestského súdu a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením VSÚ a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu:

13. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

14. V danom prípade sťažovateľka mala k dispozícii prostriedok, ktorý jej zákon na ochranu jej základných práv účinne poskytuje. Proti uzneseniu VSÚ mohla podať sťažnosť, o ktorej bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť zákonný sudca mestského súdu. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že proti uzneseniu VSÚ sťažovateľka podala sťažnosť, o ktorej rozhodol mestský súd napadnutým uznesením. Právomoc mestského súdu rozhodnúť o sťažnosti sťažovateľky v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu zaoberať sa uznesením VSÚ. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti uzneseniu VSÚ a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením sudcu okresného súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu:

15. Ústavný súd opakovane judikuje, že považuje rozhodovanie všeobecných súdov o trovách konania za integrálnu súčasť civilného procesu a je zásadne výsadou všeobecného súdnictva.

16. Ústavný súd rozhodnutia o trovách konania meritórne preskúmava iba celkom výnimočne, a to v prípadoch, ak samotné rozhodnutie všeobecného súdu je takým excesom z požiadaviek kladených na spravodlivý proces alebo ide o také extrémne vybočenie z princípu spravodlivosti, že je spôsobilé zasiahnuť do ústavnoprávnej roviny, a teda i do práv účastníka konania, ktorý podal ústavnú sťažnosť. Inak povedané, problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení aplikovateľného právneho predpisu, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle.

17. Ďalej ústavný súd v tejto súvislosti uvádza, že ak Civilný sporový poriadok vylučuje uplatnenie mimoriadneho opravného prostriedku proti rozhodnutiu o trovách konania (§ 419, § 420 a § 421 CSP), bolo by proti logike pripustiť, aby bol jeho prieskum automaticky posunutý do roviny ústavného súdnictva. Opodstatnenosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v takejto veci prichádza do úvahy iba v prípadoch extrémneho rozporu s princípmi spravodlivého súdneho konania (I. ÚS 56/2017, I. ÚS 188/2018).

18. Sťažovateľka namietané porušenie označených práv odôvodňuje predovšetkým arbitrárnosťou, zjavnou nespravodlivosťou a nezákonnosťou napadnutého uznesenia.

19. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti preskúmal napadnuté uznesenie, ktorým mestský súd zamietol sťažnosť sťažovateľky, pričom zistil, že vo vzťahu k námietke nepriznania náhrady trov konania spočívajúcich v cestovných náhradách mestský súd uviedol, že tieto trovy v čase vydania uznesenia VSÚ z obsahu spisu nevplývali. Tieto trovy si sťažovateľka vyčíslila až v prílohe samotnej sťažnosti.

20. V súvislosti s námietkou sťažovateľky, že súd ju mal vyzvať na vyčíslenie týchto trov aj s poukazom na jej sídlo (Bratislava) a miesto vykonaného pojednávania (Košice) mestský súd poukazuje na to, že povinnosť súdu vyzývať stranu na vyčíslenie trov konania a predloženie dokladov preukazujúcich ich výšku pred rozhodnutím o výške náhrady trov konania z ustanovení Civilného sporového poriadku nevyplýva, rovnako ani povinnosť vyššieho súdneho úradníka vyčkávať na predloženie vyčíslenia trov konania.

21. Mestský súd z obsahu spisu súd nezistil žiadne objektívne prekážky, ktoré by bránili sťažovateľke včas si vyčísliť aj také trovy konania, ktoré z obsahu spisu nevplývali. Je vo vlastnom záujme strany, ktorá si uplatňuje náhradu trov konania, a je len vecou jej procesnej aktivity a iniciatívy, aby ich vyčíslila súdu riadne a včas. S týmto názorom mestského súdu sa ústavný súd stotožňuje.

22. Mestský súd konštatoval, že od momentu vyhlásenia rozsudku č. k. 68C/29/2024-135 z 12. marca 2025, ktorým priznal sťažovateľke nárok na náhradu trov konania, do momentu vydania uznesenia o výške trov konania (6. mája 2025) uplynula dostatočne dlhá doba na to, aby si sťažovateľka, pokiaľ mala na tom záujem, vyčíslenie trov konania doručila súdu. Z obsahu spisu je zrejmé, že sťažovateľka tak neučinila. Sťažnosť proti rozhodnutiu súdneho úradníka nemôže slúžiť ako prostriedok, ktorým sa má docieľiť náprava, resp. zvrátenie následku skoršej procesnej pasivity strany sporu (III. ÚS 191/2020).

23. Rovnako nie je podľa mestského súdu opodstatnená námietka, že vyšší súdny úradník v napadnutom uznesení rozhodol o nepriznaní náhrady trov konania podľa § 262 ods. 1 CSP, pretože predmetné ustanovenie zmieňuje nie samotnú náhradu, ale nárok na náhradu trov konania. Je logické, ak úspešnej strane sporu žiadne trovy konania preukázateľne nevzniknú, potom nie je možné jej priznať ani náhradu trov konania. Preto uviedol, že mu neostáva nič iné, iba konštatovať nepriznanie náhrady trov konania inak v konaní úspešnej strane. O samotnom nároku na náhradu trov konania vo výrokovej časti napadnutého uznesenia nebola žiadna zmienka, ako sa sťažovateľka nesprávne domnieva.

24. Ústavný súd pri preskúmaní napadnutého uznesenia nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup mestského súdu, t. j. postup, ktorý by nemal oporu v zákone, pričom

mestský súd sa odvolal i na závery ústavného súdu v obdobnej veci (sp. zn. III. ÚS 109/2020). Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že mestský súd sa ústavne akceptovateľným spôsobom zaoberal a aj vysporiadal so sťažnosťou sťažovateľky proti uzneseniu VSÚ vo vzťahu ku všetkým uplatneným námietkam, pričom závery, ku ktorým dospel, podrobne, jasne a zrozumiteľne vysvetlil.

25. Právne závery, ktoré viedli mestský súd v konečnom dôsledku k zamietnutiu sťažnosti, majú podľa názoru ústavného súdu oporu v aplikovaných ustanoveniach Civilného sporového poriadku. Uplatnený spôsob interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení právnych predpisov ústavný súd považuje za ústavne konformný a nepopierajúci ich účel a význam. Napadnuté uznesenie mestského súdu je z ústavného hľadiska dostatočne odôvodnené, akceptovateľné a udržateľné.

26. Z uvedeného vyplýva, že medzi napadnutým uznesením mestského súdu a označenými právami sťažovateľky, ktorých porušenie namieta, neexistuje príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Preto ústavnú sťažnosť pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

27. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. septembra 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu